

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 44 hallituksen esityksen johdosta laiksi eräitä elintarvikkeita koskevista poikkeuksista liikevaihtoverolakiin annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunta on 26 päivänä syyskuuta 1985 lähettänyt valtiovarainvaliokunta valmistelevalle käsittelyä varten hallituksen esityksen n:o 128 laiksi eräitä elintarvikkeita koskevista poikkeuksista liikevaihtoverolakiin annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta. Tämän esityksen yhteydessä valiokunta on käsitellyt eduskunnan valiokuntaan 29 päivänä maaliskuuta 1985 valmistelevalle käsittelyä varten lähettämän ed. Skölin ym. toivomusaloitteen n:o 138 kahvin liikevaihtoveron poistamisesta.

Elintarvikkeiden kuluttajahintoja alennetaan liikevaihtoveroa alentamalla. Kuluttajan ostaessa tärkeimpiä elintarvikkeita niiden hintaan sisältyy veroa ainoastaan teollisuuden jalostuskustannusten ja kaupan myyntipalkkioiden osalta, koska alkutuottajan perusraaka-aineesta saama hinta on jätetty verottomaksi. Vuodesta 1974 alkaen oli myös kahvi liikevaihtoveroteitse toteutettavan hinnanalennusjärjestelmän piirissä. Tämä tapahtui aluksi eräistä väliaikaisista poikkeussäännöksistä liikevaihtoverolakiin annetun lain mukaisesti ja vuoden 1979 alusta pysyvästi eräitä elintarvikkeita koskevista poikkeuksista liikevaihtoverolakiin annetulla lailla. Tällöin liikevaihtovero sisältyi kahvin hintaan samalla tavoin kuin alkutuotevähennysjärjestelmän piirissä olleilla elintarvikkeilla eli ainoastaan jalostus- ja kauppaportaan palkkioiden osalta. Tämän verollisen osuuden arvioitiin olevan noin puolet kahvin vähittäismyyntihinnasta.

Helsingissä 8 päivänä lokakuuta 1985

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Salolainen, varapuheenjohtaja Muurman, jäsenet Ajo, Alpi, Impiö, Linna, Mäki-Hakola, Rosnell, Surak-

Tulo- ja menoarvion tasapainottamiseksi kahvin osittaisesta liikevaihtoverottomuudesta luovuttiin vuoden 1985 ajaksi. Hallitus ehdottaa, että tulo- ja menoarvioesityksen tasapainottamiseksi kahvin säännönmukaista liikevaihtoverotusta jatkettaisiin vuonna 1986 samalla tavalla kuin kuluvana vuonnakin.

Toivomusaloitteessa n:o 138 ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyisi kiireellisiin toimiin kahvin liikevaihtoveron poistamiseksi.

Valiokunta on käsitellyt asian ja todennut hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen tarkoituksenmukaiseksi. Hallituksen esityksen perusteluihin yhtyen valiokunta on päättänyt asettua puoltamaan hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä.

Käsittelmänsä aloitteen suhteen valiokunta on asettunut kielteiselle kannalle.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen muuttamattomana.

Samalla valiokunta ehdottaa,

että toivomusaloite n:o 138 hylättäisiin.

ka, Sutinen, Tenhiälä, Tuovinen ja Vainio sekä varajäsenet Jokela, Lahti-Nuuttila, Mattila, Pekkarinen (osittain), Piipari, Rusanen, Vepsäläinen ja Westerlund.

Vastalauseita

I

Hallituksen esityksestä luovuttiin kahvin osittaisesta liikevaihtoverottomuudesta kuluvan vuoden alusta ja saatettiin kahvi täyden liikevaihtoverotuksen alaiseksi.

Opposition vastustuksen vuoksi tätä koskevasta lainmuutoksesta tuli vain yksivuotinen. Nyt hallitus on esittänyt kahvin säännönmukaista liikevaihtoverotusta jatkettavaksi vuonna 1986 samansäältöisenä kuin kuluvanakin vuonna.

Hallitus jatkaa nykyistä veropoliittista linjaansa, mikä merkitsee yksityisten kansalaisten ja

kotitalouksien verojen lisäämistä samanaikaisesti, kun teollisuuden ja muun yritystoiminnan verotusta lievennetään.

Kahvin hinnan saattaminen täyden liikevaihtoverotuksen alaiseksi on merkinnyt vastaavaa hinnanankorotusta vähittäismyynnissä ja siten kansalaisten elinkustannusten nousua. Tämän vuoksi ehdotamme,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hylättäisiin.

Helsingissä 8 päivänä lokakuuta 1985

Osmo Vepsäläinen

Irma Rosnell

Ulla-Leena Alppi

II

Hallitus esittää, että vuonna 1985 aloitettua kahvin liikevaihtoverottamista jatkettaisiin.

Kokoomuksen mielestä kahvi on suomalaisessa ruokavaliossa kiistaton peruselintarvike. Peruselintarvikkeet ovat Suomessa pääsääntöisesti liikevaihtoverottomia alkutuotevähennyksen vuoksi tai niitä jopa tuetaan korotetulla alkutuotevähennyksellä. Kokoomuksen mielestä myös kahvi on

sellainen peruselintarvike, jonka suhteen on pyrittävä verottomuuteen. Tämän vuoksi kokoomus ei voi hyväksyä hallituksen verotusesitystä.

Edellä esitetyn perusteella ehdotammekin,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hylättäisiin.

Helsingissä 8 päivänä lokakuuta 1985

Pirjo Rusanen

Pentti Mäki-Hakola
Lauri Impiö

Pertti Salolainen